

VU Research Portal

Monitor Gelders Welbevinden 2020. Leefbaarheid [tweede meting]

Dohmen, Roos; Verpaalen, Iris; Krouwel, André; van Lindert, Jeroen

2020

document version

Version created as part of publication process; publisher's layout; not normally made publicly available

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Dohmen, R., Verpaalen, I., Krouwel, A., & van Lindert, J. (2020). *Monitor Gelders Welbevinden 2020. Leefbaarheid [tweede meting]: Impact van het Coronavirus (Covid-19) op het sociale welzijn van Gelderlanders. Leefbaarheid [derde peiling]*. (Monitor Welbevinden - Gelderland; Vol. 3e). Happiness Lab & KiesKompas. https://www.gelderland.nl/bestanden/Gelderland/COVID-19/DOC_Rapportage_monitor_welbevinden_oktober_2020.pdf

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

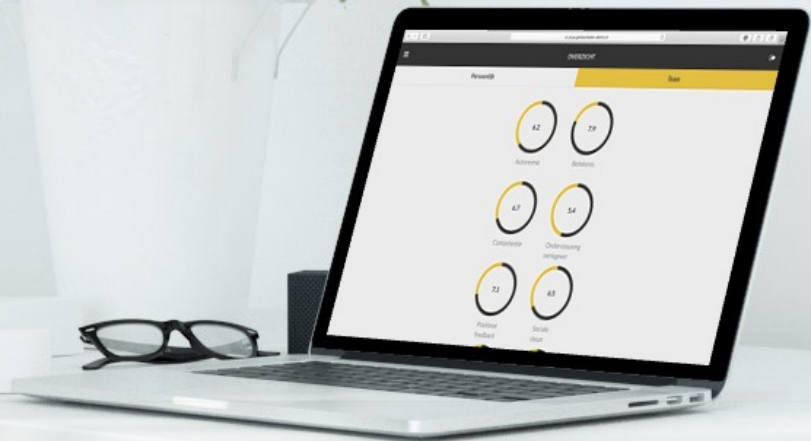
- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

MONITOR GELDERS **WELBEVINDEN**

Social impact peiling 3 | 29 mei - 3 juni

HAPPINESS LAB.
constructing

HAPPINESS LAB.

Inhoudsopgave

Over het onderzoek.....	3
Algemene conclusies Gelderland	4
Gezondheid.....	5
Inkomen (rondkomen).....	5
Algemene tevredenheid	5
Tevredenheid met voorzieningen	6
Discriminatie	7
Verbondenheid	7
Indicatoren Brede Welvaart.....	7
Corona	8
Verklarende tabellen algemene conclusies	10
Trends op regioniveau	17
Geluk.....	17
Gezondheid.....	17
Algemene tevredenheid	17
Tevredenheid met voorzieningen	17
Pessimisme	17
Gevolgen corona	17
Verklarende tabellen bij regioprofielen	18

OVER HET ONDERZOEK

De uitbraak van het Coronavirus heeft grote impact op ons dagelijks leven. School, Werk, sport, familie, sociale contacten; alles loopt op dit moment anders. Provincie Gelderland heeft het team van Happiness Lab en Kieskompas – die in ook verschillende andere onderzoeken voor de provincie uitvoert – gevraagd om de welbevindenmeting uit 2019 te herhalen. Deze twee peilingen maken onderdeel uit van de negen social impact peilingen.

Voor het onderzoek maken we, net als in 2019, gebruik van het speciale Gelderlandpanel, gefaciliteerd door Kieskompas. Het panel wordt door Kieskompas onder andere gebruikt voor onderzoek naar werk, wonen, zorg, eenzaamheid en de effecten van het Coronavirus. In dit geval bevroegen we het Gelderlandpanel naar hun welbevinden, met als doel om het welzijn van Gelderlanders in kaart te brengen in relatie tot de eerdere meting uit 2019 en uiteraard in relatie tot de uitbraak van het Coronavirus. De uitkomsten helpen de provincie bij keuzes die het welzijn van Gelderlanders aangaat, om, via het uitvoeringsprogramma Leefbaarheid, zo goed mogelijk uit deze crisisperiode te komen.

Het onderzoek is vrijdagmiddag 29 mei onder het Gelderland-panel (7258 mensen) verspreid. Woensdagochtend 3 juni hadden 3665 mensen het onderzoek volledig ingevuld, waarvan 3342 mensen uit het Gelderlandpanel (antwoordratio van 46%) en 323 mensen via de anonieme link. Van de 3665 mensen die het onderzoek invulden, gaven 3559 mensen aan in Gelderland te wonen. Om deze respondenten een gewicht toe te kennen, moet hun leeftijd, geslacht, migratie-achtergrond,

opleiding en het stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen bekend zijn, hetgeen 3418 Gelderlanders met ons deelden. In deze herhaling zijn een aantal methodologische verbeteringen doorgevoerd ten opzichte van het eerste onderzoek in 2019.

Voor de beantwoording gebruikten we antwoordschalen van 1 (laagste score) tot 10 (hoogste score).

Dit document betreft een tussenrapport en geeft inzicht in het geluk van inwoners van Gelderland. In het najaar volgt een tweede meting van 2020, waarna een uitgebreider eindrapport wordt opgesteld. Daarin worden ook andere cijfers van welbevinden, onder andere uit andere metingen van Kieskompas en CBS, meegenomen. Dit tussenrapport:

- geeft een overzicht van cijfers en bevindingen Gelderland-breed;
- legt (waar dit mogelijk is) de link met de meting welbevinden uit 2019;
- legt (waar dit mogelijk is) de link met het CBS-rapport Trends in geluk en tevredenheid (2019);
- maakt inzichtelijk wat de belangrijkste pijlers zijn van geluk;
- legt de link met Indicatoren Brede Welvaart;
- geeft per regio een profiel met opvallende verschillen.

De genoemde cijfers zijn in tabellen terug te vinden vanaf pagina 8.

ALGEMENE CONCLUSIES GELDERLAND

We bekijken de gemiddelden van geluk, evenals de frequentie waarmee een groep aangeeft gelukkig te zijn. We baseerden de definitie van ‘gelukkig zijn’ op de definitie gebruikt door het CBS: een score van 7 of hoger. Een score tussen 5 en 6 geldt als ‘niet gelukkig – niet ongelukkig’ en een score tussen 1 en 4 als ‘ongelukkig’.

Naast geluk geven we scores voor tevredenheid. Geluk wordt vaak verdeeld in een affectieve component (verhouding positieve en negatieve emoties) en een cognitieve component (tevredenheid). Tevredenheid is het cognitieve deel van geluk. In dit onderzoek maken voor de volledigheid onderscheid tussen beide.

GELUK

- **Inwoners van Gelderland scoren gemiddeld een 7.6 op geluk.** Dit is 0.2 hoger dan in 2019, waar gemiddeld een 7.4 werd gescoord. Het is mogelijk dat de vooruitzichten van versoepeling van Corona-maatregelen hier een rol in spelen.
- Wij vinden in onze meting dat **88% gelukkig, 8.8% niet gelukkig - niet ongelukkig en 3% ongelukkig is.** Dit komt overeen met de bevindingen van het CBS. Dit betekent dat bijna 9 op de 10 Gelderlanders gelukkig is. In onze meting uit 2019 vonden we dat 82.1% van de inwoners van Gelderland gelukkig, 13.9% niet

gelukkig – niet ongelukkig en 3.9% ongelukkig was. Toen was dus net iets meer dan 8 op de 10 Gelderlanders gelukkig.

- In relatie tot het World Happiness Report 2020, waar Nederland een 7.5 scoort (en daarmee een plaats zakt van positie 5 naar 6), scoort Gelderland met haar 7.6 in deze meting 0.1 hoger.

Onderlinge verschillen in geluk tussen leeftijd, opleidingsniveau, geslacht, regio, woongebied en migratieachtergrond zijn over het algemeen klein.

- Wat enigszins opvalt is dat mensen **in de Gelderse stadscentrumgebieden minder gelukkig zijn (7.2) dan mensen in de stadsbuitenvijken (7.5), de dorpen (7.6) en de buitengebieden (7.9).**
- Daarnaast zien we dat **Gelderse jongeren (tussen 18 en 24 jaar) percentueel vaker aangeven gelukkig te zijn (92.6% waar andere groepen tussen 88.5% en 86.2% scoren).** Dit is anders dan in het CBS-onderzoek, dat laat zien dat jongeren in Nederland de afgelopen jaren minder vaak aangeven gelukkig te zijn (met een percentage van 86% in 2018).
- We zien ook dat **Gelderse mannen gelukkiger zijn dan Gelderse vrouwen (7.7 versus 7.5)** en dat zij ook vaker gelukkig zijn (90.7% versus 85.1%).
- Daarnaast is opvallend dat **Gelderlanders met een westerse migratieachtergrond gelukkiger zijn (7.8) dan Gelderlanders met een niet-westerse (7.4) én ook enigszins dan Gelderlanders met een Nederlandse achtergrond (7.5).**

- **Gelderlanders met een buitenruimte zijn gelukkiger** (dakterras 7.8, tuin 7.7, balkon 7.3) dan Gelderlanders zonder buitenruimte (7.1).
- Er heeft een verschuiving plaatsgevonden in de pijlers van geluk van de Gelderlanders. De huidige meting laat zien dat factoren als **eenzaamheid, een betekenisvol leven, verbondenheid met en steun van de medemens meer dan eerst invloed hebben op hun geluk.**

GEZONDHEID

- **Gelderlanders geven hun algemene gezondheid een 6.6. Er zijn grote verschillen in ervaren gezondheid tussen groepen.**
- De leeftijdsgroep tussen 35 en 44 geeft aan zich het minst gezond te voelen (6.1), waar de groep tussen 18 en 24 zich het gezondst voelt (7.3).
- Daarnaast geldt hoe hoger het opleidingsniveau, hoe gezonder men zich zegt te voelen (lopend van hoog een 7.1, middel een 6.4 en laag een 6.2).
- Mannen vinden zichzelf gezonder (6.8) dan vrouwen (6.3) en zij geven ook vaker dan vrouwen aan zich gezond te voelen.
- Ook per regio wisselen de cijfers sterk. Zo zegt 75.4% van de inwoners van Foodvalley zich gezond te voelen (met een gemiddelde van 7.0), tegen 65.9% van Arnhem (met een gemiddelde van 6.4).

- 76.6% van de inwoners van de buitengebieden zegt zich gezond te voelen (met een gemiddeld cijfer van 7.2) tegen 62.3% van de inwoners van de stadscentra (met een 6.0).

INKOMEN (RONDKOMEN)

- Het onderzoek laat zien dat hoe beter iemand kan rondkomen, hoe gelukkiger iemand is.
- De inwoners van Gelderland die aangeven zeer moeilijk te kunnen rondkomen scoren gemiddeld een 6.3 op geluk. Gelderlanders die zeer makkelijk kunnen rondkomen scoren gemiddeld een 7.9.

ALGEMENE TEVREDENHEID

- **Op tevredenheid scoort Gelderland een gemiddelde van 7.5.** Dit is iets lager dan op geluk. Dat zien we vaker en klopt met de cijfers van het CBS. In Gelderland is 85.6% is tevreden, 10.5% niet tevreden - niet ontevreden en 3.9% ontevreden. Dus bijna 9 op de 10 Gelderlanders is tevreden.
- We zien dat tevredenheid toeneemt met de leeftijd – oftewel hoe ouder, hoe tevredener. Gelderlanders met een middelbare opleiding zijn iets minder tevreden dan laag en hoogopgeleiden.
- Mannen zijn iets tevredener dan vrouwen.
- Regio's lijken erg op elkaar en scoren tussen 7.3 en 7.6. Wat daarbij wel opvalt is dat Rivierenland een lager aantal tevreden inwoners kent (77.3%) dan de andere regio's.
- Gelderlanders die in een stadscentrum wonen zijn minder tevreden dan Gelderlanders in de drie andere gebieden.

- Gelderlanders met een niet-westerse achtergrond scoren minder hoog op tevredenheid en zijn ook minder vaak tevreden.

TEVREDENHEID MET VOORZIENINGEN

- Op tevredenheid met voorzieningen scoort Gelderland-breed een gemiddelde van 6.5. Er zijn verschillen in tevredenheid met voorzieningen in leeftijd, opleidingsniveau, geslacht, regio en woongebied.
- Het grootste deel van de Gelderlanders is tevreden met de voorzieningen. **Er is een kleine groep die ontevreden is (score tussen 1 en 5).** Van de totale Gelderlanders is dit een percentage van 8.5%. Afgezet tegen de grootte van de groepen (dus gecontroleerd voor absolute verschillen in aantallen) zijn de opvallende verschillen tussen groepen benoemd in de punten hieronder.
- Relatief het grootste aantal ontevreden inwoners zitten in de leeftijdsgroep 35 – 44 jaar. Van die groep geeft 17.3% aan ontevreden te zijn. De andere groepen scoren tussen 9.7% (leeftijd 45 – 54 jaar) en 4.4% (leeftijd 18 – 24 jaar).
- Relatief het grootste relatieve aantal ontevreden inwoners zijn de lager opgeleiden. Van deze groep geeft 14.4% aan ontevreden te zijn ten opzichte van 8.1% van de inwoners met een middelhoge opleiding en 5.2% van de hoogopgeleiden.
- 10.4% van de Gelderse vrouwen is ontevreden over voorzieningen versus 7.3% van de mannen.
- Relatief het grootste aantal ontevreden inwoners woont in Noord Veluwe. Daar zegt 13.7% ontevreden te zijn met de voorzieningen, gevolgd door Arnhem met 12.3%. De overige regio's hebben relatief een minder groot percentage ontevreden inwoners, uiteenlopend van 9.2% van de inwoners uit de Achterhoek tot slechts 4.4% van de inwoners van Foodvalley.
- Inwoners van de stadsbuitenwijken zijn relatief vaker ontevreden (10.1%) over de voorzieningen dan inwoners van het buitengebied (9.1%), inwoners van stadscentra (9.0%) en inwoners van de dorpen (7.6%).
- Er is niet duidelijk één voorziening die meer gemist wordt dan anderen. Als we kijken naar de inwoners die ontevreden zijn, lijkt er behoefte te zijn aan een park, zwembad, openlucht ontmoetingsplek en horeca.
- Gelderlanders geven in open antwoorden aan dat het gemis gaat over beter openbaar vervoer (bushaltes), buurtsupermarkten, plekken om honden los te kunnen laten en hun behoefte te kunnen laten doen en groenvoorzieningen.
- Inwoners die ontevreden zijn over de voorzieningen geven hun buurt ook een lager cijfer op veiligheid en schoonheid dan inwoners die tevreden zijn over voorzieningen. Daarnaast maken ze zich meer zorgen om de leefbaarheid. Deze factoren hangen dus met elkaar samen.

DISCRIMINATIE

- Het grootste deel (70.2%) van de Gelderlanders voelt zich niet gediscrimineerd. Echter voelt bijna 3 op de 10 Gelderlanders zich wel gediscrimineerd.
- Er komen verschillende soorten discriminatie voor, waarbij we zien dat discriminatie op basis van leeftijd de meest voorkomende variant is (10.8%).
- De opvallendste uitkomst is dat mensen die zich de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelden (op welke manier dan ook) een 7.1 op geluk scoorden, versus een 7.8 voor mensen die zich niet gediscrimineerd voelden. Dit gat is ten opzichte van 2019 gegroeid (7.5 versus 7.1).

VERBONDENHEID

Gelderlanders voelen zich het meest verbonden met ‘Nederland’ (gemiddelde score 6.0) en het minst met ‘de Provincie’ (gemiddelde score 5.3).

INDICATOREN BREDE WELVAART

In mei 2020 publiceerde het CBS een update van haar Monitor Brede Welvaart & Sustainable Development Goals, met daarin de belangrijke pijlers voor welbevinden. Net als het CBS verzamelden wij in deze meting cijfers voor deze pijlers. In de tabel op de volgende pagina staan de gemiddelde scores voor deze pijlers voor Gelderland, voor zover we hier (vergelijkbare) vragen over stelden. Correlatie is een maat voor samenhang tussen twee factoren. In dit geval de samenhang met

welbevinden. Het CBS meet het welbevinden van de bevolking aan de hand van vragen over tevredenheid. Een vraag over het geluksgevoel ontbreekt. De persoonlijke welzijnsindex is een samenvattende maat voor het welbevinden van mensen op verschillende terreinen van het leven, waarbij twaalf indicatoren behorend bij acht relevante levensdomeinen worden gecombineerd tot één cijfer. Hierbij komen onder andere het oordeel van mensen over hun gezondheid, hun financiële situatie en hun woonomgeving aan bod.

INDICATOREN BREDE WELVAART	Item	Gemiddelde score op item	% Gelderlanders dat dit aangeeft in 2020	% Nederlanders dat dit in meting CBS aangeeft in 2019	Correlatie met welbevinden in 2020
Welzijn	Tevredenheid met leven	7.4	86.8	85.7	.69
	Persoonlijke welzijnsindex	6.9	76.2	63.5	.59
	Regie over eigen leven (autonomie)	8.4	94.2	47.5	.26
Materiële welvaart	Rondkomen	7.0	64.4	-	.31
Gezondheid	Gezondheid mannen	6.8	72.0	64.2	.33
	Gezondheid vrouwen	6.4	67.0	62.7	.38
Arbeid en vrije tijd	Tevredenheid met hoeveelheid vrije tijd	7.1	75.0	73.9	.33
	Tevredenheid met werk	7.0	73.6	76.6	.32
Wonen	Tevredenheid met woning	7.5	81.6	84.2	.26
Samenleving	Contact met familie, vrienden	6.9	73.4	-	.38
	Contact met buurt/buren	6.8	68.5	-	.28
	Vertrouwen in mensen	6.2	58.9	61.7	.23
	Vertrouwen in machthebbers	5.2	39.4	62.7	.24
Veiligheid	Veilig gevoel buurt	7.4	82.3	-	.29
	Tevredenheid buurt	7.4	80.5	85.8	.23
Milieu	Schoonheid buurt	7.1	79.1	-	.33

CORONA

- We zien dat hoe bedreigender iemand Corona vindt – in welke vorm dan ook – hoe lager het gelukscijfer.
- Bij de eerste peilingen van Kieskompas (10 tot 14 april en 29 april - 4 mei) vonden Gelderlanders het virus **bedreigender voor vrienden en/of familie** dan voor de eigen gezondheid. Dit **patroon blijkt nu te veranderen: Gelderlanders vinden het virus nu vooral bedreigend voor familie en minder voor vrienden.**
- We zien dat jongeren zich het meeste zorgen maken om hun psychische gezondheid, terwijl ouderen zich meer zorgen maken om hun lichamelijke gezondheid.
- Lager opgeleiden vinden Corona meer bedreigend voor hun eigen lichamelijke gezondheid dan Gelderlanders met een midden of hoge opleiding. Op de andere vlakken vinden alle opleidingsniveaus het virus even bedreigend.
- Vrouwen vinden Corona op alle vlakken meer bedreigend dan mannen.
- Inwoners van de Achterhoek vinden het virus het minst bedreigend, terwijl inwoners van Cleantech en Rivierenland de meeste bedreiging voelen.
- Gelderlanders die in de buitengebieden wonen vinden Corona het minst bedreigend, tegenover Gelderlanders wonend in de stadscentra die het virus het bedreigendst vinden.
- Niet-westerse Gelderlanders maken zich meer zorgen over de bedreiging die Corona voor hun familie en vrienden vormt.

Negatieve gevolgen van Corona

- Vooral jongeren ervaren negatieve consequenties van Corona: zij missen sociaal contact meer, hebben sterker het idee niets te hebben om naar uit te kijken, zijn vaker gestrest en geïrriteerd en ook voelen zij zich eenzamer en missen ze de uitjes het meest.

Wel is er een positieve trend te zien. In vergelijking met de Kieskompas-metingen (10 - 14 april en 29 april - 4 mei) zijn de negatieve gevolgen aan het afzwakken. We kijken daarvoor naar het aantal Gelderlanders dat op de betreffende stellingen 'eens' of 'helemaal mee eens' heeft aangegeven. Gelderlanders:

- Missen het sociale contact met anderen minder
- Hebben minder het gevoel niets te hebben om naar uit te kijken

- Zijn minder vaak gestrest
- Zijn minder vaak geïrriteerd
- Voelen zich minder vaak eenzaam
- Voelen zich minder vaak in de steek gelaten

Positieve gevolgen van Corona

Daarnaast is een aantal verschuivingen te zien in de positieve gevolgen van het virus:

- Meer dan 50% van de Gelderlanders vindt dat mensen elkaar meer helpen dan voor de Corona-uitbraak
- Ten opzichte van de eerdere Kieskompas-metingen zien mensen nu minder nieuwe initiatieven ontstaan dan eerder tijdens de crisis

VERKLARENDE TABELLEN ALGEMENE CONCLUSIES

GELUK NAAR GESLACHT

	2020	2020	2019	2019
	gemiddelde geluk	% gelukkig	gemiddelde geluk	% gelukkig
Mannen	7.7	90.7	7.4	81.9
Vrouwen	7.5	85.1	7.4	82.4

GELUK NAAR OPLEIDING

	2020	2020
	gemiddelde geluk	% gelukkig
Laag	7.6	88.1
Middelbaar	7.5	87.4
Hoog	7.7	86.6

GELUK NAAR LEEFTIJD

	2020	2020	2019	2019
	gemiddelde geluk	% gelukkig	gemiddelde geluk	% gelukkig
18 – 24 jaar	7.5	92.6	7.5	80.9
25 – 34 jaar	7.5	87.4	7.6	90.7
35 – 44 jaar	7.4	86.6	7.4	81.2
45 – 54 jaar	7.6	88.2	7.3	80.8
55 – 64 jaar	7.6	86.2	7.2	78.6
65+	7.7	88.5	7.4	85.9

GELUK NAAR WOONGEBIED*

	2020	2020
	gemiddelde geluk	% gelukkig
Stad (centrum)	7.2	80.8
Dorp	7.6	88.2
Stad (buitenwijk)	7.5	89.9
Buitengebied	7.9	88.3

GELUK NAAR MIGRATIEACHTERGROND*

	2020	2020
	gemiddelde geluk	% gelukkig
Nederlands	7.5	88.0
Westers	7.8	88.4
Niet-westers	7.4	84.9

GELUK NAAR REGIO

	2020	2020	2019	2019
	gemiddelde geluk	% gelukkig	gemiddelde geluk	% gelukkig
Achterhoek	7.6	86.5	7.5	83.2
Arnhem	7.5	88.5	7.4	84.2
Nijmegen	7.6	87.1	7.3	82.0
Rivierenland	7.5	85.3	7.6	93.7
Foodvalley	7.6	89.2	7.4	81.8
Noord Veluwe	7.6	88.1	7.6	82.3
Cleantech	7.6	88.8	7.2	79.2

* niet gemeten in 2019

RONDKOMEN & GELUK*

	2020 Gemiddelde geluk	2020 % gelukkig
Zeer moeilijk	6.3	59.6
Moeilijk	6.5	72.9
Niet moeilijk/niet makkelijk	7.3	84.2
Makkelijk	7.8	92.8
Zeer makkelijk	7.9	91.6

VERBONDENHEID PER NIVEAU

	2020 Gemiddelde verbondenheid
Straat	5.7
Buurt	5.4
Gemeente	5.5
Regio	5.7
Provincie	5.3
Nederland	6.0

CORRELATIES MET GELUK

In de volgende tabel staan factoren die het hoogst samenhangen met geluk. De correlaties met geluk van hoog (grootste samenhang) staan bovenaan en worden steeds naar lager. De cijfers in het grijs **hebben een negatieve samenhang. Dat wil zeggen: hoe lager men scoort, hoe beter.** In de tweede tabel zijn 2019 en 2020 tegen elkaar afgezet.

	2020	2020		
	Gemiddelde score op item	Correlatie met geluk		
Algemeen tevreden zijn	7.5	.83	Tevreden met lichamelijke gezondheid	6.3 .36
Tevredenheid met leven	7.4	.69	Algemene gezondheid	6.6 .36
Tevreden met privéleven	7.5	.62	Corona - daardoor eenzaam	3.5 -.36
Tevreden met psychische gezondheid	7.1	.60	Corona - niets hebben om naar uit te kijken	3.8 -.35
Tevreden met dagelijkse bezigheden	7.0	.53	Corona - bedreigend voor eigen psychische situatie	3.1 -.34
Tevreden toekomstperspectief	6.6	.52	Tevreden met financiële situatie	6.8 .33
Ervaren eenzaamheid	2.9	-.51	Tevreden met vrije tijd	7.1 .33
Tevreden met sociale leven	7.5	.49	Tevreden met woonomgeving	7.4 .33
Betekenisvol leven	7.4	.49	Tevreden met werk	7.0 .32
Algemene zorgen in het leven	3.9	-.44	Veerkracht	6.6 .32
Corona - bang om in de steek gelaten te worden	2.9	-.41		
Emotionele steun van anderen	7.6	.40		
Corona - genoeg mensen die hulp bieden	6.5	.38		
Optimisme	6.2	.38		
Verbondenheid met anderen	6.9	.38		

	2020	2019	Samenhang met geluk 2020	Samenhang met geluk 2019
	Gemiddelde op item	Gemiddelde op item		
Algemene zorgen in het leven	3.9	4.4	-.44	-.44
Gevoel van eenzaamheid	2.9	2.8	-.51	-.44
Optimisme over de toekomst	6.2	6.1	.38	.40
Betekenisvol leven	7.4	7.4	.49	.37
Algemene gezondheid	6.6	6.6	.36	.35
Zorgen om eigen economische situatie	-	4.5	-	.34
Goed omgaan met tegenslagen	6.6	6.5	.32	.32
NL voelt niet voor mensen zoals ik	3.4	3.7	-.21	-.31
Het gaat de verkeerde kant op met NL	5.4	5.9	-.20	-.31
Veilig gevoel in de buurt	7.4	7.3	.29	.30
Gevoel van ongelijkheid	4.1	4.7	-.29	.29
Vertrouwen in medemens	6.2	6.1	.23	.28
Verbondenheid met de medemens	6.9	6.8	.38	.26
Makkelijk kunnen rondkomen	7.0	6.9	.31	.26
Thuishoren in de buurt	6.7	6.3	.29	.25
Steun van de medemens	7.5	7.4	.33	.25

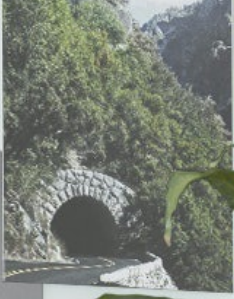
Opvallende verschuivingen ten opzichte van 2019 zijn **geel** gemarkeerd.

GEMISTE VOORZIENINGEN 2020

Het missen van.. in de buurt	Gelderland breed	Alleen de ontevreden inwoners
Natuurgebied	2,7	4,0
Park	2,7	4,1
Speelplein	2,4	3,4
Dorpshuis	2,6	4,0
Zwembad	3,0	4,2
Open zwemwater	3,2	3,4
Sportveld	2,4	3,0
Openlucht fitness	2,9	3,4
Openlucht ontmoetingsplek	3,1	4,1
Horeca	3,4	4,6

DISCRIMINATIE, FREQUENTIE EN GELUK

Soort discriminatie	2020	2020	2019	2019
	Gemiddelde geluk	% discriminatie	Gemiddelde geluk	% gediscrimineerd
Geloof	7.3	5.1	6.2	1.6
Geslacht	7.4	6.4	7.2	8.5
Seksuele voorkeur	7.5	2.7	7.4	2.2
Etnische afkomst	7.2	1.7	6.6	0.7
Huidskleur	6.7	4.3	6.4	2.4
Leeftijd	7.3	10.8	7.0	11.9
Handicap/ziek	6.1	5.2	6.3	7.1
Andere reden	-	6.4	-	8.5
NIET	7.8	70.2	7.5	67.3

TRENDS OF REGION VIVEAU

TRENDS OP REGIONIVEAU

GELUK

Hoewel geluk per regio geen grote verschillen laat zien, is er wel een onderscheid te maken in stijgers en dalers. De Achterhoek, Arnhem, Nijmegen, Foodvalley en Cleantech laten een kleine stijging zien ten opzichte van de meting uit 2019. Uit deze reeks is Cleantech de grootste stijger met een score van 7.2 naar een score van 7.6 nu. Noord Veluwe scoort net als in 2019 een 7.6. Rivierenland laat een kleine daling zien: van 7.6 in 2019 naar 7.5 in 2020.

GEZONDHEID

Op het gebied van ervaren gezondheid zijn de regioverschillen iets groter. Net als bij geluk is er sprake van stijgers en dalers. De stijgende regio's zijn Nijmegen, Cleantech en, met de grootste stijging van 6.3 naar 7.0, Foodvalley. De Achterhoek en Rivierenland zijn ten opzichte van 2019 gedaald, net als Arnhem, die terugzakt van een 6.9 naar een 6.4.

ALGEMENE TEVREDENHEID

We hebben in 2019 niet naar algemene tevredenheid gevraagd. Wel zien we hier net als bij geluk geen hele grote verschillen tussen regio's. Noord Veluwe lijkt het minst tevreden te zijn (7.3), en Arnhem en Foodvalley het meest tevreden (7.6)

TEVREDENHEID MET VOORZIENINGEN

Dit jaar hebben we ook voor het eerst de tevredenheid met voorzieningen gemeten. Gecontroleerd voor het aantal inwoners van de verschillende regio's zien we twee regio's, namelijk Noord Veluwe en Arnhem, met een opvallend hoger aantal ontevreden inwoners dan de andere regio's. In Noord Veluwe is 13.7% ontevreden met de geboden voorzieningen, in Arnhem is dat 12.3%. Zoals ook benoemd voor Gelderland-breed blijkt dat ontevredenheid vooral betrekking heeft op openbaar vervoer (bushaltes), buurtsupermarkten, plekken om honden los te kunnen laten en hun behoefte te kunnen laten doen en groenvoorzieningen.

PESSIMISME

Op de pessimismeschaal is een aantal verschuivingen te zien ten opzichte van 2019. Wat opvalt is dat in de regio Rivierenland het aantal (extreem) pessimistische inwoners is gestegen, terwijl in de regio's Foodvalley en Cleantech het aantal (extreem) pessimistische inwoners is gedaald.

GEVOLGEN CORONA

De regio's score wisselend op hoe inwoners gevolgen van Corona ervaren. We zien dat Arnhem en Rivierenland het vaakst (3 maal) de hoogste (gele) markering hebben en Cleantech en Noord Veluwe het vaakst (2 maal) de laagste (groene) markering.

VERKLARENDE TABELLEN BIJ REGIOPROFIELEN

Een marketing in het groen is een stijging, een markering in geel is een daling. In de tabel 'gevolgen Corona per regio' heeft elke rij een gele en groene markering, voor de hoogste en laagste score op die factor.

GELUK PER REGIO

	2020	2020	2019	2019
	Gemiddeld geluk	% gelukkig	Gemiddeld geluk	% gelukkig
Achterhoek	7.6	86.5	7.4	83.2
Arnhem	7.5	88.5	7.4	84.2
Nijmegen	7.6	87.1	7.3	82.0
Rivierenland	7.5	85.3	7.6	93.7
Foodvalley	7.6	89.2	7.4	81.8
Noord Veluwe	7.6	88.1	7.6	82.3

Cleantech 7.6 88.8 7.2 79.2

GEZONDHEID PER REGIO

	2020	2020	2019	2019
	Gemiddelde gezondheid	% gezond	Gemiddelde gezondheid	% gezond
Achterhoek	6.5	69.4	6.9	70.6
Arnhem	6.4	65.9	6.9	73.7
Nijmegen	6.8	70.4	6.6	69.2
Rivierenland	6.4	69.3	6.8	76.1
Foodvalley	7.0	75.4	6.3	63.3
Noord Veluwe	6.5	68.2	6.5	68.6
Cleantech	6.8	73.1	6.0	65.3

ALGEMENE TEVREDENHEID EN VOORZIENINGEN PER REGIO*

	2020 Gemiddelde item	2020 % tevreden	% Tevreden voorzieningen
Achterhoek	7.5	84.3	90.8
Arnhem	7.6	87.8	87.7
Nijmegen	7.5	87.9	93.8
Rivierenland	7.4	77.3	94.0
Foodvalley	7.6	84.8	95.6
Noord Veluwe	7.3	81.1	86.3
Cleantech	7.5	86.1	93.8

PERCENTAGE PESSIMISSTEN PER REGIO

	% niet pessimistisch		% pessimistisch		% erg pessimistisch		% extreem pessimistisch	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Achterhoek	67.8%	72.4%	15.4%	17.6%	9%	4.3%	7.8%	5.6%
Arnhem	74.1%	72.6%	13.7%	13.0%	6.5%	9.6%	5.7%	4.9%
Nijmegen	87.6%	82.4%	3.8%	13.2%	5.6%	1.3%	3.0%	3.1%
Rivierenland	75.2%	64.2%	4.7%	17.5%	17.6%	7.5%	2.5%	10.7%
Foodvalley	78.8%	81.2%	7.6%	5.5%	6.8%	8.2%	6.8%	5.1%
Noord Veluwe	77.5%	72.6%	8.2%	9.3%	10.8%	13.6%	3.5%	4.4%
Cleantech	73.8%	72.5%	10.5%	11.9%	6.3%	10.5%	9.4%	5.0%

PERCENTAGE EENS MET NEGATIEVE GEVOLGEN CORONA

	% (helemaal) mee eens	Missen sociaal contact	Niets om naar uit te kijken	Vaker gestrest	Vaker geïrriteerd	Eenzamer	Voel ik mij in de steek gelaten	Missen uitjes
Regio								
Achterhoek	56,2%	24,4%	16,3%	18,1%	18,3%	9,1%	58,6%	
Arnhem	62,9%	22,3%	20,5%	28,7%	24,3%	12,0%	67,5%	
Nijmegen	58,3%	20,0%	12,5%	18,2%	18,9%	6,9%	57,5%	
Rivierenland	56,0%	22,2%	22,2%	29,3%	21,8%	15,8%	55,1%	
Foodvalley	61,4%	25,9%	21,4%	25,1%	18,4%	8,9%	61,2%	
Noord Veluwe	57,5%	22,8%	12,9%	18,5%	13,8%	13,8%	64,4%	
Cleantech	49,8%	25,0%	21,2%	19,8%	19,1%	7,3%	64,7%	